

**IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU POTPREDSJEDNIKA VLADE CRNE GORE ZA VANJSKE I
EVROPSKE POSLOVE DR FILIPA IVANOVIĆA PRED POSLANICIMA
SPOLJNOPOLITIČKOG ODBORA EVROPSKOG PARLAMENTA (AFET), 23. APRIL 2025.
GODINE, BRISEL, KRALJEVINA BELGIJA**

Dana 23. aprila 2025. godine u Briselu je održana sjednica Spoljnopolitičkog odbora Evropskog parlamenta (AFET), tokom koje je organizovana razmjena mišljenja između evropskih poslanika i potpredsjednika Vlade Crne Gore za vanjske i evropske poslove dr Filipa Ivanovića. Posjeta je realizovana u trenutku kada Evropski parlament razmatra nacrt godišnje rezolucije o Crnoj Gori, čije se usvajanje očekuje u junu tekuće godine.

Učešće potpredsjednika Ivanovića ocijenjeno je kao pravovremen i politički značajan doprinos jačanju pozicije Crne Gore kao kredibilnog i konstruktivnog kandidata za članstvo u Evropskoj uniji. Sjednica je protekla u sadržajnoj i konstruktivnoj atmosferi, uz aktivno učešće velikog broja poslanika iz različitih političkih grupacija, među kojima su se posebno istakli: Michael Gahler (EPP, Njemačka), Nacho Sanchez Amor (S&D, Španija), António Tânger Corrêa (PFE, Portugal), Șerban Dimitrie Sturdza (ECR, Rumunija), Marjan Šarec (RENEW, Slovenija), Vladimir Prebilič (GREENS, Slovenija), Alexander Sell (ESN, Njemačka), Thomas Waitz (GREENS, Austrija), Reinhold Lopatka (EPP, Austrija), Tsvetelina Penkova (S&D, Bugarska), Željana Zovko (EPP, Hrvatska), Davor Ivo Štir (EPP, Hrvatska) i Tomislav Sokol (EPP, Hrvatska).

Na početku sjednice, predsjedavajući Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta David McAllister (EPP, Njemačka), izrazio je dobrodošlicu potpredsjedniku Ivanoviću, pohvalivši napredak koji je Crna Gora ostvarila u pristupnom procesu. Istakao je da je Crna Gora država sa svim otvorenim pregovaračkim poglavljima, lider u regionu, te da uživa snažnu podršku građana i političkih aktera u pravcu evropske integracije. Evropski parlament, kako je navedeno, pozdravlja dosadašnje reforme i posebno cijeni punu usklađenost Crne Gore sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom Evropske unije (CFSP).

U svom uvodnom obraćanju, potpredsjednik Ivanović zahvalio je Evropskom parlamentu na kontinuiranoj podršci evropskom putu Crne Gore, naglasivši da se evropska perspektiva ne doživljava kao deklarativno opredjeljenje, već kao duboko institucionalna i široko društveno prihvaćena vizija, koju podržava preko 80% crnogorskih građana. Podsjetio je na konkretne rezultate postignute u prethodnom periodu, uključujući zatvaranje tri pregovaračka poglavlja, sprovođenje reformi u pravosuđu i usklađivanje vanjske politike sa EU, uključujući i uvođenje sankcija, uprkos ekonomskim izazovima za turistički sektor. Naglasio je da će sva zakonska rješenja biti u potpunosti usklađena sa evropskim zakonodavstvom, te potvrdio odlučnost kada je riječ o borbi protiv korupcije, unapređenju slobode medija i zaštiti ljudskih prava. Potpredsjednik je najavio i reformu izbornog zakonodavstva, uključujući uvođenje jedinstvenog datuma za lokalne izbore. U kontekstu regionalne politike, naglasio je da Crna Gora vodi odgovornu i konstruktivnu politiku saradnje i dijaloga. Ukazao je na sprovođenje Agende reformi i rasta, sa fokusom na fiskalnu stabilnost, tržište rada i zelenu tranziciju. Posebno je istakao potrebu za nastavkom infrastrukturnih projekata uz podršku evropskih partnera, u skladu sa najvišim evropskim standardima. Zaključio je da je Crna Gora spremna za članstvo u EU kao stabilna, demokratska i potpuno usklađena država, odlučna da aktivno doprinosi evropskoj zajednici.

Većina poslanika uputila je pohvale Crnoj Gori zbog vidljivog napretka, zrelosti političkog pristupa i stabilnosti procesa evropske integracije. Ocijenjeno je da Crna Gora, kao najnaprednija kandidatkinja, zadržava kredibilitet predvodnice procesa proširenja, nastupajući sa jasno artikulisanim evropskim stavovima.

Među najčešće adresiranim temama bile su: reforme u pravosuđu i konkretni rezultati u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; zaštita prava manjina; liberalizacija viznog režima; transparentnost i pravni okvir bilateralnih sporazuma sa trećim državama, s posebnim fokusom na sporazum sa Ujedinjenim Arapskim Emiratima; funkcionisanje parlamenta i politička stabilnost u kontekstu postignutog dogovora između vlasti i opozicije o upućivanju zahtjeva Venecijanskoj komisiji povodom spornog zakonskog člana; te stav Crne Gore prema aktuelnim geopolitičkim izazovima.

Izvjestilac Evropskog parlamenta za Crnu Goru, slovenački poslanik Marjan Šarec, pohvalio je reformski iskorak Crne Gore, ističući da su promjene rezultat političke volje i odgovornosti unutar vladajuće koalicije. Pozdravio je dijalog između vlasti i opozicije, koji vodi ka mjerljivim rezultatima, kao i konsultacije sa Venecijanskom komisijom, ocjenjujući to kao primjer institucionalne kulture. On je ukazao na tri ključna područja koja bi trebalo da budu temelj daljeg napretka ka EU: reforma pravosuđa, reforma izbornog zakonodavstva sa ciljem uvođenja jedinstvenog izbornog dana za lokalne izbore i jačanje slobode medija, uključujući borbu protiv dezinformacija i unaprjeđenje profesionalnih standarda.

Odgovarajući na pitanja poslanika, potpredsjednik Ivanović je dodatno pojasnio prioritetne teme od interesa za članove Odbora. Između ostalog, ukazao je na pozitivne pomake u reformi pravosuđa i tužilaštva, navodeći da se intenzivno radi na unapređenju efikasnosti sudova. Potvrdio je da je sporazum sa Ujedinjenim Arapskim Emiratima prošao kompletnu zakonsku proceduru i da nije u suprotnosti sa pravnim okvirom koji proističe iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Crne Gore sa EU. Naglasio je da je Crna Gora jasno opredijeljena za evropske vrijednosti, slobodu i međunarodno pravo. Takođe je ukazao da se politički pluralizam u Crnoj Gori ogleda u funkcionisanju stabilne Vlade i aktivnog, konstruktivnog parlamenta, čime se osigurava demokratska stabilnost kao preduslov za uspjeh u pregovorima sa EU. Istakao je i nastavak aktivnog doprinosa regionalnoj stabilnosti i evropskim bezbjednosnim politikama.

Delegaciju Crne Gore, koju je predvodio potpredsjednik Ivanović, činili su i ambasador Crne Gore pri Evropskoj uniji, Petar Marković, otpravnik poslova Ambasade Crne Gore u Belgiji, ambasador Nebojša Čagorović, kao i članovi diplomatskog osoblja Misije pri Evropskoj uniji i Ambasade Crne Gore u Belgiji.

Ocjena učešća: Učešće potpredsjednika Ivanovića na sjednici Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta ocijenjeno je kao uspješno i strateški važno. Njegovo izlaganje i odgovori na pitanja bili su profesionalni, odmjereni i sadržinski snažni, čime je dodatno afirmisan pozitivan imidž Crne Gore u institucijama Evropske unije. Više poslanika javno je uputilo pohvale crnogorskom predstavniku, ocjenjujući njegov nastup kao jasan i konstruktivan, te navodeći da Crna Gora može poslužiti kao „model“ za druge države kandidate, naročito u pogledu institucionalne ozbiljnosti i političke volje za reforme. Sjednica je dodatno osnažila kredibilitet Crne Gore kao predvodnice procesa proširenja, doprinoseći nastavku pozitivne političke klime u Evropskom parlamentu pred usvajanje nove rezolucije o Crnoj Gori.